Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 210 (4846) ПЯТНИЦА ОКТЯБРИИН 26 1945 он

Сэн 20 мүн.

Нүхэд колхознигууд!

Хүдөө-ажалай артелиин Сталинска Уставые хүндэтэй наринаар сахигты. Уставай зүйл бүхэниие нягта һайнаар дүүргэжэ байбал колхозно байдалнай үшөө баян, үшөө хүсэтэй болоно.

Хүдөө ажалай артелиин Уставые наринаар сахиха

«Артелиин членүүд болбол артеляа бэхижүүлхэ, үнэн сэхээр ажаллаха, колхозно олзоёо ажалдаа хубаарилха, ниитын үмсые харууһалха, колхозно зөөрые хниигадаха, трактор болон машинануудаа гамнаха, адуу мориной хойноһоо һайнаар харууһалха, өөрынгөө хүдэлмэришэнтаряашанай гүрэнэй даалгабаринуудые дүүргэхэ, тиин өөрынгөө колхозые большевистскэ, мүн бүхы колхознигуудаа шанга шадалтай болгохоор бэеэ уялгална» гэжэ хүдөө ажалай артелиин сталинска уставай нэгэдэхи пункт соо бэшэгдэнхэй.

Сталинска Уставай сэсэ мэргэн заабарииие наринаар сахижа байһан колхозно таряашад болбол артельнэ ажахыгаа жэл ерэхэ бүри хүгжүүлэн баяжажа ба мүн өөһэдөө шанга шадалтай ажабайдалда орожо байна. Амгалан тайбан жэлнүүдтэ. мүн дайн сэрэгэйшье үедэ колхозно хүдөө ажахы угаа ехээр хүгжэн ургаа. Тарилгын талмай жэл ерэхэ бүри ехэ боложо, үндэр баян ургаса хуряагдана, адуу малай тоо толгой олошоржо, тэдэнһээ абтаха ашаг шэмэнь дээшэлнэ.

«... Колхозно байгуулалтын үгы байбал, эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудай ами бэеэ хайралангүй ажал хээгүй байбалнь бидэнэр энэ үлэмжэ түбэгтэй бэрхэ зорилгые шиидхэжэ шадахагүй байһамнай лабтай. Дайнай гурбадахи жэлдэ эдеэ хоолой талаар манай армиин дутагдал үзөөгүй байгаа хадань, арад зомнай эдеэ хоолой зүйлөөр, ажаүйлэдбэринай түүхэй эдээр хангагдажа байгаа хадань энээндэ колхозно байгуулалтын хүсэн ба бата амидарал, колхозно таряашадай патриотизм байна» гэжэ нүхэр Сталин 1943 оной ноябриин 6-да хэлэһэн байна. Вождь Сталинай хизаарлашагүй ехэ энэ магтаал хадаа колхозно байгуулалтын һүртэ хүсэ шадалые эли тодоор баримталжа үгэбэ.

Артельнэ ажахын бата бэхи үндэһэ һуури дээрэ түбхинэн хүгжэжэ байгаа манай республикын колхозно таряашад түрүү агротехникые гүнзэгыгөөр шудалан, газартаряалантаа зүбөөр элдүүрилхэ, үхэр малаа олошоруулха. тэдэнэй ашаг олзыень арбидхаха баялиг дүршэл шадабаритай болоо. Тиигэжэ элбэг дэлбэг оршо оруулан, гүрэн түрэдөө эдеэ хоол болон түүхэй эдлэл таһалгаряагүйгөөр үгэнэ. Колхознигуудай түрүүшын шухала зорилго хадаа гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые таряа талхан болон бусад продуктнуудаар саг соонь дүүргэхэ ябадал мүн. Тиимэл хадань республикын түрүү колхозууд гүрэндэ таряа, овощь болон бусад продуктнуудые тушааха түсэбүүдээ болзорһоо урид дүүргэнэ. Закаменай, Курумканай, Торинн, Түнхэнэй ба бусад аймагуудай хэдэн олон түрүү колхозууд 1945 оной таряа тушаалгын жэлэй түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэһэн байна.

Колхозой член бүхэн хүдөө ажалай артелиин сталинска Уставай заабарииие рюунаар сахиха нангин уялгаяа хэзээшье мартаха ёһогүй. Гэбэшье, республика дотор артелиин уставые гүнзэгыгөөр хазагайруулжа байһан баримтанууд хаахаанагүй үзэгдэнэ. Зарим колхозуудай түрүүлэгшэнэр артелиин зөөрые колхознигуудай зүбшөөлгүйгөөр гансаараа мэдэжэ гаргашалха ба үбэршэлхэ ябадал гаргадаг болонхой. Жэшээлхэдэ. Түнхэнэй аймагай «Улаан Шулуута» колхозой правлениин түрүүлэгшэ Бистяев гэгшэ артелиин правлени болон членүүдэй хамтын суглаагай зүбшөөлгүйгөөр колхознигуудай ажалта үдэртэ хубаагдаха ёһотой байһан продуктые 55 мянган түхэригтэ худалдаад, 2.000 түхэригынь үбэршэлһэн ба мүн колхозой амбарһаа 36 килограмм тоһо өөртөө абаһан байха юм. Заиграйн аймагай Старо-Брянска сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ Яньков гэгшэ колхоздоо аяар 5.848 түхэриг уритэй аад, тэрэнээ түлөөгүй байба. Мүн нүхэр Яньков колхозой 262 килограмм таряае хэнэйшье зүбшөөлгүйгөөр бэедээ абаһан байха юм.

Зэдын аймагай зарим колхозууд адуу малые худалдаха ба элдэб хэрэгсэлнүүдтэ гаргашалжа байдаг болонхой. Тус аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Чагдуров гэгшэ аяар 70 шахуу мал ондоо тээшэнь өөрөө мэдэжэ гаргашалһан байба. Баргажанай, Мухаршэбэрэй аймагуудаар колхозно газартаряалангые ондоо тээшэнь үгэжэ байһан ябадал үзэгдэнэ.

Баунтын аймагай олонхи колхозуудай түрүүлэгшэнэр артелиин член бэшэ байха юм. Тэрэшэлэн колхознигуудай ажалта үдэртэ хүртэхэ болон ажалай нэмэлтэ түлбэри абаха болоһон олзые буруу хубаарилха, ажалта үдэр ба нормыень бусайдуулха мэтын баримтанүүд аймаг бүхэндэ олоор үзэгдэдэг байна.

Хүдөө ажалай артелиин сталинска Устав гээшэ колхозно ажабайдалай гол хуули мүн. Тиимэлэ энээниие хазагайруулха эрхэ хэндэшье үгтэхэ зэргэгүй. Тиигэбэшье, сталинска Уставые хазагайруулжа байһан ябадалые аяар мүнөө хүртэр тэсэжэ ба заримдаа тэдэнэрые дэмжэжэ байһан партийна, советскэ, газартаряалангай органууд зарим аймагуудаар бии байна. Энэ бүхыдэ дары сагаа эсэс табигдаха зэргэтэй.

Аймагуудтахи партийна, советскэ, газартаряалангай органуудай шухала зорилгонь хадаа артелиин Уставые хазагайруулха ябадалтай эрид тэмсэхэ, колхоз бүхэнэй тоосоое зүбөөр ябуулха хэрэгые болотоор хүтэлбэрилхэ хэрэг болоно.

Республикын ажалшад „СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүрим“ шудалжа байна

Иволгынхид һунгуулиин дүрим шудалжа байна

ИВОЛГА, октябриин 24. (Телефоноор абтаба). Партийна организацинуудай пропагандистнууд ба агитаторнууд газетэнүүдтэ толилогдоһон «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай дүримтэй» таряан ажалай бригада, малай фермэ, гүүртнүүд болон тракторна бригадануудаар ажаллажа байһан колхознигуудые танилсуулжа эхилээ. Мүн гэрэй эзэн эхэнэрнүүдтэ ба үбгэд хүгшэдтэ өөрэ «Дүримые» өөһэдынь түрэл хэлэн дээрэ уншажа үгэнэ.

Сомоной Соведүүдэй дэргэдэхи уншалгын байшангууд, колхозно клубууд болон улаан булангууд соо һунгуулиин кампанида зорюулагдаһан плакатанууд, лозунгнууд гоё һайханаар ба томоор бэшэгдэжэ эли газарнуудта няагдана. Тэрэшэлэн СССР-эй Конституциһаа цитата буулгажа бэшээд, хүн зоной суглардаг газарта табидаг болоо. Москва городой Сталинска һунгуулиин округой һунгагшадай үмэнэ 1937 ондо нүхэр Сталинай хэлэһэн түүхэтэ үгэнүүдһээ цитата бэшэгдэнхэй.

Аймагай олонхи партийна организацинууд өөһэдынгөө агитколлективүүдэй агитаторнуудтай семинар үнгэргэжэ, тэдэнэртэ Сталинска Конституциин үндэһөөр үнгэргэгдэхэ һунгуулиин системые һайнаар ойлгуулжа үгэхэһөө гадна, ажалшадай депутадуудай сельскэ ба сомонуудай Соведүүдтэй хамта хаана һунгуулиин участок бии болгохо, хэниие һунгуулиин комиссиин составта дэбжүүлхэ тухай асуудалнуудые уридшалан зүбшэн хэлсэжэ байнад.

Гильбиринн сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Ж. Тогочиев болбол бүхы агитаторнуудаа суглуулжа, һунгуулиин «Дүримтэй» танилсуулха зуураа тэдэнэрые бүхы бригада, фермэ, болон 10—10 айлнуудаар хубаарилжа табиба. Колхозойнгоо центртэ ажаһуудаг ажалшадай дунда һунгуули үнгэргэхэ тухай асуудалаар өөрөө политическэ темэтэй хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Энэ хөөрэлдөөндэнь үдэр бүри шахуу 32 хүн эдибхитэйгээр хабаадалсана.

Верховно органой һунгуулиин Үдэрые ажал хүдэлмэри дээрээ амжалтануудые түйлажа угтаха зорилготойгоор, эндэхи эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд өөһэд дээрэ шэнэ-шэнэ уялгануудые даажа абанад. Жэшээлхэдэ, тус колхозой таряан ажалай № 2 бригадын бригадир нүхэр Д. Гомбоев болбол һунгуулиин «Дүрим» уншаһанайнгаа һүүлээр бүхы бригадынгаа членүүдэй үмэнэһөө иимэ уялгануудые абаба: 1946 оной февралиин 10 хүртэр полевой станайнгаа гэр байрануудые капитальнаар заһабарилжа, культурна болбосон болгохо, нэгэ гэр байра шэнээр бариха. 2 амбаар зөөбэрилжэ табиха.

Энэ хүдэлмэрые воскресник эмхидхэжэ гэхэ гү, али һүниин сагта бүтээхэбди хэжэ тус бригадынхид уялга абаад, мүнөө станаа тойруулжа 18 үе харша бариба.

Тэрээнһээ гадна, адууһа малдаа үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэнь фермын хүдэлмэрилэгшэдтэ туһаламжа болгожо, 115 центнер үбһэ тэжээл нэмэжэ бэлэдхэхэ уялга абаһан аад, мүнөө 85 центнер бүдүүн тэжээл бэлдээд байна. Тус бригадын 7 хүн гар хажууршаар үбһэ сабшана. Мүн 2 үбһэ сабшадаг машина түхэреэн сүүдхэ соо хүдэлмэрилжэ байха юм.

Иволгын МТС-эй партийна организаци 66 хүнэй хабаадалгатайгаар хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ, һунгуулиин «Дүрим» тэдэнэртэ уншажа үгэбэ. Аймагай бүхы эмхи зургаануудаар һунгуулиин «Дүримые» шудалха кружогууд эмхидхэгдэжэ. энэ кружогуудые политическо-теоретическэ дүүрэн бэлэдхэлтэй пропагандистнууд ба агитаторнууд хүтэлбэрилнэ.

ВКП(б)-гэй айкомой партийна кабинедэй хүдэлмэрилэгшэд һунгуули тухай зорюулагдаһан бүхы ном ба газетэнүүдые суглуулжа. выставкэ эмхидхээ.

А. ЖАРКОВА, ВКП(б)-гэй айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша.

Шухалын шухала кампанида бэлэдхэл эхилбэ

ТУРАНТАЕВО. (Телефоноор абтаба). ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Стрельников манай корреспондентдэ иигэжэ мэдүүлбэ: «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай дүрим» толилогдоһон газетэнүүдые абамсаараа, партиин айком болбол энэ «Дүримтэй» аймагай центртэхи агитаторнуудые танилсуулба. Политическо-теоретическэ дүүрэн бэлэдхэлтэй 15 агитаторнуудые колхозно парторганизацинуудта туһаламжа үзүүлхэ зорилготойгоор эльгээбэбди.

Тиин, эдэ агитаторнууднай өөһэд дээрээ даагдаһан харюусалгатай үүргэнүүдые хүндэтэйгөөр бэелүүлжэ байна. Колхозно партийна эхин организацинуудтай хамта бүхы агитаторнуудай эдибхитэй хабаадалгатайгаар семинар болон зүблөөнүүдые үнгэргэжэ. һунгуулиин «Дүрим» ба Сталинска Конституцитай хүдөөгэй агитаторнуудые танилсуулжа байха юм.

Чкаловай нэрэмжэтэ. «VII съезд Советов» колхозуудай партийна эхин организацинууд өөһэдынгөө бүхы агитаторнуудые урдын һунгуулиин участогуудта эльгээжэ, тэндэ партийно-политическэ хүдэлмэринүүдые үргэнөөр ябуулжа байна. Аймагай олонхи колхозуудай эрэгтэй эмэгтэй членүүд Верховно органой һунгуулиин Үдэрые ажал хүдэлмэри дээрээ шэнэ-шэнэ илалтануудые түйлажа угтаха зорилготойгоор Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгануудаа шэнээр хаража Агууехэ Октябриин XXVIII жэлэй ойн үдэр хүртэр ажахын ба политическэ удхашанартай кампанинуудые бүрин түгэс дүүргэхэ нэгэн хүсэлэнтэйгөөр хүдэлмэрилжэ байна.

ВКП(б)-гэй айком болбол агитаторнуудай үдэр бүриин хүдэлмэриие шалгажа үзэхэ зуураа тэдэнэртэ халуун туһаламжа үзүүлжэ байха юм».

Агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй зүблөөн болобо

ВКП(б)-гэй Улан-Удын горком һаяхан городтохи партийна организацинуудай агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй семинар үнгэргэбэ. «СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтануудта бэлэдхэхэ хэрэгтэ агитаторнуудай зорилгонууд тухай» гэһэн асуудалаар партиин горкомой секретарь нүхэр П.В. Халеев элидхэл хэбэ. Тус зүблөөн дээрэ 100 хүн хабаадалсажа, олон тооной асуудалнуудые һуража, дүүрэн харюу абаба.

Элидхэлшэ нүхэр Халеев болбол мүнөө болохоёо байһан һунгалтануудай политическэ удхашанар тухай үргэнөөр тогтохо зуураа энэнэй урда тээ хэгдэһэн һунгалтануудай үедэ эрхим һайнаар хүдэлмэрилһэн түрүү агитколлективүүдэй болон агитаторнуудай баян дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэхэ тушаа тодорхойгоор хэлэбэ. Саашань нүхэр Халеев энэ политическэ удхашанартай кампаниие амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ агитаторнуудай харюусалгатай ба хүндэтэй үүргэнүүд тушаа тодо һонороор зүблөөндэ хабаадалсагшадта хэлэжэ үгэбэ.

Мүнөө городой агитаторнууд хаа-хаанагүй һунгуулиин участогууд дээрэ гаража, ниитэ-ойлгуулламжын хүдэлмэри хэжэ эхилэнхэй.

Арад зон һунгуулиин дүрим шудална

Город ба хүдөө нютагуудай арад зондо һунгуулиин закониие гүнзэгыгөөр ойлгуулжа үгэхэ партийна организаци болон агитаторнуудай арюун уялга мүн. Эдэнэр түбхын түрүүндэ, һунгуулиин комиссинуудые хайшан гэжэ бии болгохо, депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ болон голосовани хэхэ журам тухай арад зондо һайнаар ойлгуулха үүргэтэй.

Мяханай комбинадай партийна организациин агитаторнууд һунгуули хэхэ тухай «Дүримые» хүдэлмэришэн ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэ ойлгуулжа үгэхэ хүдэлмэриие эмхитэй гуримтайгаар эхилбэ. Энэ агитколлективэй агитаторнууд газетэнүүдтэ толилогдоһон «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай дүримые» уншажа үгэхэһөө гадна, һунгуулиин системэ тухай политическэ темэтэй хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг болоо.

Тус комбинадай цехүүд ба улаан булангуудаар һунгуулиин дүримһөө мүн СССР-эй Үндэһэн Хуули—Сталинска Конституциһаа цитатануудые абажа бэшэһэн плакадууд болон лозунгнуудые бэшэһэн нагляднa материалнууд олон болгогдобо.

Тэрэшэлэн Лесозаводой коллективэйхид «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай дүримые» эдибхитэйгээр шудалжа байнад. Эндэхи хүдэлмэришэд һунгуули тухай материалтай газетэнүүдые ехээр һонирхожо уншахаһаа гадна, ойлгожо ядаһан зүйл тушаагаа агитаторнуудһаа асуудал һуража, дэлгэрэнгы харюу абанад. Агитаторнууд нүхэд Казарбин, Киберова болон Федоренко гэгшэд өөһэдынгөө хүндэтэ уялгануудые пэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлжэ, хүдэлмэришэдэй дунда хүндэтэй болонхой.

Столовонуудай трестын дэргэдэхи парторганизациин 15 агитаторнууд урдынгаа һунгуулиин участогууд дээрэ гаража, һунгуулиин «Дүримтэй» ба Сталинска Конституцитай ажалшан арадые танилсуулжа эхилээ.

И. ИВАНОВ.

ТАСС-эй буруушаалга

«Ньюс кроникл», «Дейли мейл» болон бусад нэгэ хэдэн лондонско газетэнүүд болбол һүүлэй үдэрнүүдтэ болгаро-турецкэ хилые зубшан советскэ сэрэгүүд айхабтар ехэ манёврнуудые хэбэ гэхэ һанаатай Ассошиэйтед Пресс гэжэ америкапска агентствын тарааһан мэдээсэлые тунхаглаба.

ТАСС болбол энэ мэдээсэл һанаанһаа абажа зохёогдоһон, ямаршье баримтагүй байһан хадань тэрэниие буруушааха гэжэ түлөөлэгдэнэ.

Советскэ Союз дотор

Түрүү залуушуулай транспортна бригаданууд талха тушааха гүрэнэй түсэбые дүүргэхэ ябадалдань колхозуудта айхабтар ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Сталинградска область дотор тус мүрысөөндэ залуушуулай 700 бригаданууд хабаадалсана. «Будённовец» гэжэ колхоздо урдын фронтовик Петр Звонарёвой бригада таряа бэлэдхэлэй пунктнуудта 56 мянган пүүд ороһо абаашажа тушааба.

* * *

Молотовскэ районой колхознигууд Куйбышевскэ область дотор таряа тушаалгаар гүрэнтэйгөө эгээн түрүүн тоосоһон байна. Тиигээд тэдэнэр түсэбһөө гадуур үшөө 50 мянган пүүд талха нэмэжэ, гүрэндөө тушааха уялга абаад, таряагаа тушаажа эхилээ.

* * *

Черниговскэ область дотор гурбан украинска театр бии юм. Мүнөө Новгород-Северскэдэ ород драмын шэнэ театр баригдажа байна.

* * *

Йошкар-Ола (Марийска АССР) городто марксизм-ленинизмын үдэшын университет нээгдэбэ. Тэнд һурахаар 150 партийна, советск ба ажахын хүдэлмэрилэгшэд бэшүүлээ. (ТАСС).

ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ДОСКА

ВКП(б)-гэй АЙКОМУУД БА АЙМГҮЙСЭДКОМУУДАЙ ЗУУРШАЛГААР ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ДОСКАДА БЭШЭГДЭБЭ

ХЭЖЭНГЫН АЙМАГ

51. **«Зургаанай зам» колхоз** (правлениинь түрүүлэгшэ **Ц. Ц. Цыцынтуев,** партийна организациинь секретарь **Ц. Б. Цыденов**)—гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид, октябриин 20-до дүүргэһэн байна. Бэлэдхэлэй пунктнуудта 6.624 пүүд таряа тушаагаа.

ЗАИГРАЙН АЙМАГ

52. **Сталинай нэрэмжэтэ колхоз** (правлениинь түрүүлэгшэ **Д. Б. Гынденов,** партийна организациинь секретарь **А. Б. Цырендоржиев**) —гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид, октябриин 20-до дүүргэһэн байна.

53. **СССР-эй нэрэмжэтэ колхоз** (правлениинь түрүүлэгшэ **Б. Н. Намсараев**)—гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид. октябриин 20-до дүүргэһэн байна.

Республикын колхозуудаар

ЯРУУНЫН АЙМАГ

Гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые дүүргэбэ

Исингын сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой членүүд (түрүүлэгшэнь нүхэр Монпев) хүдөө ажалай жэлые амжалтатайгаар үдэшэхын зорилгоор. эршэмтэй һайнаар хүдэлмэрилжэ байна. Тэрэнэй ашаар, таряахуряалгын ба гүрэндэ таряа тушаалгын жэлэй түсэбүүдые саг болзор соонь хүсэд дүүргэжэ, аймаг соогоо түрүү һуури эзэлбэ.

Мүн энэ аймагай Эгэтын сомоной Карл Марксын. Молотовой, Калининай ба Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ малажалай продуктнуудые тушааха түсэбүүдээ сум дүүргэбэ.

З. ДОРЖИЕВА.

Сосновоозерск.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГ

Түсэбһөө гадуур таряа тушаана

Эндэхи түрүү колхозууд гүрэндэ уялгатаар таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбүүдые байгуулагдаһан болзорһоо урид дүүргэжэ байна. «Буркавполк» колхозой членүүд ургаса хуряалга болон гүрэндэ таряа тушааха хүдэлмэринүүдые саг болзор соонь дүүргэхын түлөө мүхаршэбэрэйхидэй уряалаар Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо. абаһан уялгануудаа үнэн хэрэгүүдээр бэелүүлбэ.

Гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоо урид дүүргээд, түсэбһөө гадуур 100 центнер оруулха уялга абаа. Тиин. эдэнэр энэ уялгаяа дүүргэжэ эхилээ.

Тэрэшэлэн «Улаан Шанай», «Улаан Шулуута» ба бусад колхозууд таряа тушаалгаар гүрэнтэйгөө бүримүһэн тоособо.

О. ГРИГОРЬЕВА.

Кырен. телефоноор абтаба.

Таряа һурилэгшэд үндэр бүтээсэ түйлаба

«Красный партизан» гэжэ хүдөө ажалай артелиин эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые түргэн дүүргэхын зорилгоор һурилэлгэ ба сохилгые нилээдгүй шангадхаба. Таряа һурилэлгэдэ ябажа байһан 10 мори унаатай колхознигууд шударгуугаар хүдэлмэрилжэ. үйлэдбэриин үндэр бүтээсэнүүдые түйлан. тус тустаа үдэр бүри 60 бухал зөөдэг байха юм.

С. МАТВЕЕВА.

ЗАИГРАЙН АЙМАГ

Залуу колхознигууд жэшээ харуулна

«III Интернационал» гэжэ хүдөө ажалай артелиин комсомолецууд ба залуушуул энэ жэлэй хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдые шиидхэлсэхэ хэрэгтэ эршэмтэйгээр хабаадалсажа байна. Ургаса хуряалгын үедэ эндэхи залуу колхознигууд үндэр бүтээсэтэ ажалай ульгэр жэшээ харуулжа ябаһан байха юм. Таряа һурилэлгэ, сохилго. сэбэрлэлгэ дээрэ комсомолецууд болон залуушуул хэлэн улаа воскресник эмхидхэжэ. һүни үдэргүй ажаллаһан байна. Залуушуулай эдэ воскреснигүүдые колхозой комсомольско эхин организациин секретарь нүхэр Халтапов хүтэлбэрилжэ. хүн бүхэнэй үндэр бүтээсэ ба эрхим шанар түйлахa арга олгодог юм.

Тэрэшэлэн тус артелиин залуушуул адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ хүдэлмэриие амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдожо. колхоздоо бодото туһаламжа хүргэнэ. Һаяхан тус артелиин залуу колхознигууд воскресник эмхидхэжэ. малажалай фермэнүүдэй хашаа балгааһан тоторхи шэбхэ малтажа сэбэрлэбэ.

М. САДОВСКАЯ

Заиграево, телефоноор абтаба.

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГ

Түрүүшүүл түсэбһөө гадуур таряа тушаана

Аймагай түрүү колхозууд гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид дүүргэжэ, Эхэ орондоо элбэг талха таряа үгэхын түлөө бии байгаа аргаболомжонуудаа бараниинь хэрэглэһэн байха юм.

Һаяын үдэрэй дүүрэн бэшэ мэдээгээр аймагай 18 колхозой 8 ниинь гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые бүримүһэн дүүргэһэн байна. Тэдэнэй дунда Карл Марксай. Сталинай. Ленинэй, Ворошиловай. Чкаловай. Кировэй, 18 партсъездын нэрэмжэтэ, «Большевик» колхозууд бии.

Тиин. түрүү колхозууд түсэбһөө гадуур таряа тушаажа байна. Карл Марксай нэрэмжэтэ, «Большевик» колхозууд уялгата ёһоор таряа тушаалгаяа үни хада дүүргээд. мүнөө түсэбһөө гадуур оруулжа байха юм.

В. БАДМАЕВА.

Баргузин, телефоноор абтаба.

ОКТЯБРИИН УРДА ТЭЭХИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЫСӨӨН

ОКТЯБРИИНГАА ПРОГРАММЫЕ 101 ПРОЦЕНТ ДҮҮРГЭБЭ

Улаан тугта Мяханай комбинадай коллективэйхид Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин hайндэрые ажал хүдэлмэриин шэнэ амжалтануудые түйлажа, үйлэдбэрнингөө программые үлүүлэн дүүргэжэ угтаха гэhэн тон харюусалгатай ба хүндэтэй уялгануудые абаhан байгаа.

Тус коллективэйхин абаhан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна. Жэшээлхэдэ, энэ заводой колбаса хэдэг цехынхин октябрь hарынгаа үйлэдбэриин программые 101 процент дүүргээд, коллектив сооогоо эгээн түрүүшын hуури эзэлжэ ябана.

Нүхэр Сафроновагай хүтэлбэрилдэг бригадынхид, комсомольско-залуушуулай бригадануудай мүрысөөндэ хоёрдохи hуури эзэлбэ. Мүрысөөнэй гурбадахи hууриие нүхэр Беломоевагай хүтэлбэрилдэг колбасна бригадын гэшүүд болон нүхэр Кузнецовагай хүтэлбэрилдэг мал аладаг цехын бригадынхид хубаажа абаба.

Комбинадай бусад цехүүд соо Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөн үргэдэжэ, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйлаадаг стахановецнуудай тоо олошоржо. Мүрысөөндэ ороходоо абаhан уялганууда нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэдэг түрүүшүүлые нэрлэн хэлэхэ болоо haa тон олон. Нүхэд Костеева, Емельянова, Косенков, Григорьев, Оскорбенкова болон бусад үдэр бүри даалгабарита нормоёо 200—300 процент хүртэр эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, ханын газетэ ба Хүндэлэлэй доскада нэрэнь баhа оруулагдаа.

Дээрэ дурсагдаhан түрүүшүүлэй амжалтатайгаар хүдэлмэрилхэ хэрэгтэнь эндэхи партийна ба комсомольско эхин организацинууд халуун туhаламжа үзүүлнэ. Агитатор нүхэр Полозова гэгшэ хүдэлмэришэдэй дунда «СССР-эй Верховно Советтэ hунгалтануудые хэхэ тухай дүрим», Сталинска Конституциие, hунгуулиин камданинуудта зорюулhан центральна ба республиканска газетэнүүдэй түрүү бэшэгүүдые уншажа, тэдэнэрые ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйлаха зам тээшэ зоригжуулна.

Г. БАДМАЕВ.

МҮРЫСӨӨНДЭ ГЭЭГДЭЖЭ ЯБАНА

Бичурын аймагай «Улаан Одон» колхозой эрэгтэй эмэгтэй гэшүүд Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаhан уялгануудаа тиимэ гэшэгүй hулаар бэелүүлнэ.

Мүнөө тус колхозойхид малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ талаар гүнзэгы таhалдабаритай. Адууhа малай байха байрануудые заhабарижа дүүргээгүй. Үбэлэй үедэ хүрэхэ үбhэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө арайхан гэжэ 23 процент дүүргэбэшье haa, үбhэ тэжээл нэмэжэ бэлэдхэхэ тушаа юушье хэнэгүй.

Н. ЯСТРЕБОВ.

БОРГОЙН ТАЛЫН КОЛХОЗДО...

Боргойн баян сагаан талада түбхинэн ажаhуугаа Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд адуу малай 1945—46 онуудай үбэлжэлые амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө үнинhөө хойшо бэлэдхэжэ эхилээ юм. Тэрэнэй ашаар адуу малай байра байдалые бүрэдынь заhабарилжа урин дулаан болгоо. Энэ жэлдэ тус артелиин гэшүүд 1.400 хонинной хоёр байра, 600 хурьганай хоёр байра, 500 үхэрэй байра шэнээр түхеэрhэн байна. Мүн хуушан байра байдалнуудаа hэльбэн заhабарилжа доторхинь сагаадаhан, дезинфекци хэhэн байха юм. Үбэлэй бэлшээридэ ябаха малай ба мал адуулха колхозниигуудай байра байдал бүри ханамжатайгаар түхеэрэгдээ.

Малай уhалууриида онсо анхаралаа хандуулжа хоёр худаг шэнээр малтаhан ба 10 гаран худаг заhабарилhан байна.

Үбэлэй үсын адуулгада ябаха малнуудаа илгажа хагда hайнтай бэлшээридэ гаргаад, түсгаар адуулжа эхилээхэй. 150 гаран хонин илгагдаад, бэлшэжэ тобир тарган болоjо байна. Мүнэ үедэ колхозниигууд, ялангаа малнай нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэжэ байнхай.

Үбэлдөө мал адуулха колхозниигуудые дулаан хубсаhаар хангахын зорилгоор, тус колхозой гэшүүд өөhэдынгөө дулааhаа дэгэл, гутал, бээлэй гэхэ мэтые суглуулжа байна.

Үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые тушаан абаха гүрэнэй комисси энэ колхозой бүхы байра байдалаа заhабарилжа бэлэн болгоhые шалгаад, hайн гэhэн тэгнэлтэ үгэбэ.

А. БУДАЖАПОВ. (Зэдын аймагтахи манай информатор).

Выставкэдэ хабаадаха түрүүшүүл шэлэгдэжэ байна

Республикын аймагуудаар үнгэргэгдэхэеэ байгаа хүдөө-ажалай выставкэнүүдтэ хабаадалсаха хэдэн олон түрүү колхоз, фермэ, гүүрт, бригада, колхозниигууд болон элдэб экспонадуул шэлэгдэжэ байна.

Закаменай аймагай выставкын комитет болбол дүүрэн бэшэ мэдээгээр малажалай выставкэдэ хабаадалсаха 10 колхоз, 25 фермэ, 155 түрүү малшадые шэлэн олоо. Мүнөө выставкэдэ хабаадалсаха түрүүшүүлые шэлэн олохо хүдэлмэри энэдэ үргэлжэлhээр.

Курумканай аймагта хүдөө-ажалай выставкэдэ 3 колхоз, 10 фермэ, 20 бригада хабаадалсахаар баталагдаа. Һаяар үшөө олон колхоз, фермэ, гүүрт ба малажалай түрүүшүүл шэлэгдэхэ юм.

Тэрэшэлэн Тарбагатайн, Яруунын ба бусад аймагуудаар эмхидхэгдэhэн выставкын комитет хэдэн экспонадуудые ба малажалай түрүүшүүлые олоjо байнхай.

Н. КОДУНСКАЯ.

МОНГОЛ АРАД РЕСПУБЛИКА ДОТОР ПЛЕБИСЦИТ БОЛОБО

Голосованиин түрүүшын дүнгүүд

УЛАН-БАТОР, октябриин 22. (ТАСС). Монгол Арад Республика дотор (МНР) плебисцит үнгэргэхэ Центральна комисси болбол бээе даанхай гүрэн байха тухай асуудал тушаа 1945 оной октябриин 20-до болоhон бүхэнэйнгын голосовани хэhэн түрүүшын дүнгүүдые бүридхэбэ.

Плебисцит үнгэргэхэ Центральна Комиссиин түрүүлэгшын орлогшо Цэрэнжаб ТАСС-эй корреспондент-тэй хөөрэлдэхэдөө иигэжэ мэдүүлбэ:

Монгол Арад Республикын бээе даанхай гүрэн байха тухай асуудал тушаа плебисцидтэ манай Конституциин ёhоор эрэ-эхэнэрэй, шажан шүтэлгын болон национальностиин илгаа хамаархангүй 18 наhа хүрэhэн гражданинууд баранда хабаадалсаhан байгаа. Аймагуудай (областьнуудай) комиссинуудай зохёоhон списогой ёhоор республика дотор бүхыдөө 494.074 хүн голосованида хабаадалсаха ёhотой байhан юм. Октябриин 22 хүртэр ороhон түрүүшын мэдээ хараад үзэхэдэ, МНР-эй бээе даанхай гүрэн байхын түлөө бүхы 18 аймагуудhаа 483.291 хүн гү, али 97.8 процент голосовалhан байба. МНР-эй бээе даанхай гүрэн байхаhаань арсажа нэгэшье голос үгтөөгүй.

Бээе даанхай гүрэнтэй байхын түлөө манай арад зоной иигэжэ нэгэн hанаалаар голосовалhан ябадал болбол харин хара дайсадта эсэргүүсэн хүнэй хүшэр тэмсэжэ хэжэ диилэн абаhан Эхэ ороноо дээдэ эрхэтэй байлгаха гэжэ МНР-эй сүлөөтэ гражданинуудай халуун хүсэлэнтэй байhыень бүхы дэлхэйн улад зондо үшөө дахин харуулба гэшэ. Иимэ ехэ хэмжээтэйгээр үнгэргэгдэhэн энэ айхабтар шухала политическэ кампаниин үедэ монгол арад болбол үндэр дээдэ патриотизм, политическэ эрдэмтэй болоhоноо, мүн өөрынгөө Арадай правительство, Монгол Арадай-Революционно партиин Центральна Комитет болон монгол арадай ноёон маршал Чойбалсаниие тойрожо нягтаар жагсаhан ба эмхитэй байhанаа харуулhан байна. Мүн тэрэшэлэн плебисцит болбол манай партийна болон гүрэнэй аппарадта, республикын бүхы олониитэдэ тон шухала шалгалта болобо. Энэ экзамен яhала hайнаар баригдаа гэжэ бидэнэр мүнөө хэлэжэ шадахабди.

Плебисцидые үнгэргэхэ комиссинууд городуудташье, мүн тэрэшэлэн түс түс аймагуудташье эрид шууд хүдэлмэрилбэ, демократиин заршамуудые нарииhаар сахиба. Энээнhээ хойшо МНР болбол бүхы дэлхэйн дээрэхи бээе даанхай түрүү гүрэнүүдэй зэргэдэ хүндэтэ hууриие эзэлхэнь гэшэ».

ТРАКТОР БА КОМБАЙНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИ ТУХАЙ БМАССР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

1945 оной октябриин 20.

МТС-үүд	Тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ (проц)	15 хүсэлэй нэгэ тракторнаар эдлүүригдэhэниинь (гектараар)	Комбайнаар хуряаха түсэбэй дүүргэлтэ (процент)
Саянтын	160,2	385,3	176,1
Селендумын	119,2	240,0	194,0
Иволгын	118,7	262,0	124,5
Сэлэнгын	115,7	250,5	184,2
Хэжэнгын	112,2	240,4	132,9
Гашейн	110,7	205,0	122,2
Улын	105,8	210,3	105,0
Түнхэнэй	105,6	227,5	176,2
Курбын	105,1	228,8	163,7
Хорин	103,3	207,3	101,8
Хонхолойн	102,1	203,1	132,9
Суулгын	97,7	191,0	184,7
Б-Кударын	91,9	186,5	134,7
Н. Брянска	91,1	178,2	93,6
Эгэтын	88,9	167,1	62,8
Кабанскын	88,6	194,3	106,1
Торин	86,7	157,9	181,0
Кыренскэ	86,5	242,9	162,2
М-Куналейн	85,6	179,0	119,5
О. Ключевскэ	85,0	163,0	55,8
Бичурын	84,9	189,3	135,6
Үшөөтэйн	82,6	166,5	94,0
Гимлюйскэ	78,9	154,1	41,3
Тарбагатайн	78,4	153,5	135,1
Итанцын	77,1	145,6	45,1
Куйтунска	76,8	117,8	50,0
Баргажанай	75,5	132,5	21,5
Чесанын	73,5	136,6	118,7
С. Усанай	70,0	137,8	129,6
Жиримскэ	69,7	129,8	123,8
Б. Куналейн	60,9	125,1	70,6
Кяхтын	56,8	115,0	30,0
Закаменай	55,5	86,1	133,3
Хамта,	92,5	185,9	118,6

Эдэ комбайнернууд МТС соо түрүүлбэ

Комбайнаар таряа хуряаха сезонно түсэбүүдээ эрхим шанартайгаар үлүүлэн дүүргэхын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоhон Ново-Брянска машинно-тракторна станциин түрүү комбайнернууд хэлэhэн үгэдөө хүрэжэ байна.

Ждановай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг комбайнер Павел Шушкарёв гэгшэ энэ оной октябриин 1-эй мэдээгээр 164 гектар таряа хадажа, сезонно даалгабаряа 164 процент дүүргэбэ. Мүнөө нүхэр Шушкарёв намарай пар хахалжа байха юм. Дээдэ-Илькын сельсоветэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг комбайнер Филат Данилов гэгшэ сезонно нормоёо 175 процент hайн шанартайгаар дүүргэжэ, МТС сооохи социалистическэ мүрысөөндэ түрүү hуури-нуудай нэгые эзэлэнхэй.

Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо комбайнаар таряа сохижо байhан нүхэр П. Цыренжапов ажалай үндэр бүтээсэ ба эрхим шанар түйлана. Энэ нүхэр 100 гектарай оронодо, 167 га таряа хадажа, сезонно түсэбөө ниилээдгүй үлүүлэн дүүргэhэн байна. Мүн эндэ хүдэлмэрилдэг комбайнер Ц. Ринчинов, Старо-Брянска сельсоветэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комбайнер П. Бурлаков гэгшэд сезонно даалгабаринуудаа үлүүлэн дүүргэжэ, абаhан уялгануудаа үнэн хэрэгүүдээр бэелүүлээ.

Гэбэшье, Ново-Брянска машинно-тракторна станциин зарим комбайнернууд даалгагдаhан ажалдаа харюусалгагүйгөөр хандаhан дээрэhээ абаhан уялгануудаа саг соонь дүүргэжэ шадаагүй байха юм. Тэдэнэр хадаа өөдэ түрүү комбайнернуудай хүдэлмэриин дүршэлые халан абаха тушаа оролдоогүй, мүн комбайн машинануудайнгаа хойноhоо техническэ харууhа hайнаар хэжэ шадаагүйhөө болоjо аяар мүнөө хүртэр сезонно нормонуудаа дүүргээгүй байна.

М. САДОВСКАЯ.

Үндэр бүтээсэ түйлаад, үнэтэ горючи арбилба

Суулгын машинно-тракторна станциин комбайнернууд таряа хуряалгын хүдэлмэридэ эхилэн оро-хотоёо хамта, комбайнаар хуряалгын сезонно түсэбые 120 процентhээ доошо бэшэ дүүргэхэ, 10 процент горючи ба түрхихэ тоhо арбилха мэтын уялгануудые абаhан байгаа.

Тиин, эдэнэр өөhэдынгөө үгые хэрэг дээрэнь бэелүүлбэ. Октябриин 10-ай мэдээгээр тус МТС харьяатай колхозуудаараа 3.771 гектар таряа хуряаhан байба. Түсэбынь 2.300 гектар байгаа. Тэрээнhээ гадна, 34 центнер горючи арбилагдаа.

Эрхим комбайнернууд Петр Шайдуров, Дондок Пунсуков, Харитинья Иванова, Петр Калашников гэгшэд 310-hаа 342 гектар хүртэр тус бүридөө хуряажа, 8—8 центнер горючи арбилбад.

З. УДИНСКАЯ.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗУУДААР ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛЭЙ ЯБАСА ТУХАЙ БМАССР-эй НАРКОМЗЕМИ МЭДЭЭН

1945 оной октябриин 20.

Аймагууд	Бэлэдхэгдэhэн үбhэ ба бусад тэжээл (процентээр)	Үбhэ сабшаха түсэбэй дүүргэлтэ (процент)	Силос дараалга (процентээр)
Х.-Байгалай	67,4	76,4	11,6
Закаменай	62,3	91,1	74,6
Прибайкальска	55,2	87,1	46,5
Курумканай	50,9	73,1	39,1
Түнхэнэй	49,9	93,1	64,1
Баргажанай	48,4	83,2	40,1
Кяхтын	48,2	100,0	60,5
Баунтын	43,3	80,0	58,3
Кабанскын	42,6	83,9	82,9
Иволгын	42,0	100,0	80,0
Хорин	38,7	94,1	50,[illegible]
Б. Кударын	38,7	87,9	49,6
Хэжэнгын	38,4	99,1	[illegible]1,4
Яруунын	35,6	75,8	24,1
Торин	33,7	96,8	74,3
Кударын	33,4	110,6	13,3
Сэлэнгын	32,3	104,6	86,1
Ахын	32,3	100,7	64,7
Заиграйн	31,3	92,1	38,8
Бичурын	30,6	95,1	28,0
Тарбагатайн	29,2	93,3	38,5
Зэдын	25,8	97,9	44,5
Мухаршэбэрэй	23,7	91,0	49,8
	38,5	91,9	54,1

Нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэнэ

Үбhэ тэжээл гээшэ үхэр малые тобир тарганаар онцо оруулха эгээл шухала нүхэсэл байhыень hайса ойлгоhон колхозууд энээниие эртэнhээ хойшо элбэг дэлбэгээр бэлэдхэдэг байна. Зэдын аймагай олонхи колхозууд энэ жэлдэ үбhэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргээгүй юм. Тиин, эндэхи түрүү колхозууд энэ дутуугаа хүсэлдүүлхын зорилгоор, үбhэ тэжээл нэмэжэ бэлэдхэнэ.

«Красный партизан» колхоз тэжээл бэлэдхэхэ тусхай бригада эмхидхэжэ, энэ хүдэлмэридэ олохон хүниие гаргаа hэн. 6 сенокосилкашад ба хори гаран колхозниигууд болбол орхигдоhон газарай ногоое сабшажа ба мүн шуты бургааhанай обоор, хада уулын соорхойе бухалшалжа олохон центнер үбhэ абаба.

Нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ гараhан тусхай бригадын гэшүүд социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, байгуулагдаhан нормонуудаа үлүүлэн дүүргэжэ ябана.

Тэрэшэлэн аймагай бусад түрүү колхозууд «Красный партизан» артелиинхидай жэшээгээр нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэжэ эхилэнхэй.

Б. ЦЫРЕНОВА.

ФРАНЦИ ДОТОР БОЛОhОН hУНГАЛТАНУУДТА ГУРБАН ПАРТИНУУДАЙ АБАhАН ГОЛОСУУДАЙ ТОО ТУХАЙ ТҮРҮҮШЫН МЭДЭЭНҮҮД

ПАРИЖ, октябриин 23. (ТАСС). Октябриин 21-дэ болоhон hунгалтанууд дээрэ үгтэhэн голосуудай иилээд ехэ хубиинь оруулжа тунхаглаhан хуулита мэдээнэй ёhоор, коммунистическэ кандидадууд—4 миллион 556 мянган, социалистическэ партиин кандидадууд—4 миллион 488 мянган, «Арадай республиканска хүдэлөөн» (МРП) гэжэ парти—4 миллион 032 мянган голос абаhан байгаа.

Тиихэдэ, Франци дотор болон мүн гүрэнэй эзэмдэлгын газар нютагуудта hунгагдаhан 531 депутадууд тухай хуулита мэдээнэй ёhоор, тэдэнэй партийна состав иимэ байна гэбэл: коммунистнууд—151, «Арадай республиканска хүдэлөөнэй» түлөөлэгшэд—142, социалистнууд—139, хэтэрхы баруун талые баримталагшад—40, бээе даанхайнар—40, радикалнууд—19 гэхэ мэтэ байна.

ПЕРОН ГЭГШЫН ГИТЛЕРОВЕЦУУДТЭЙ БАРИСААТАЙ БАЙhАН ТУХАЙ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 23. (ТАСС). «Демократиие аршалха пан-американска совет» хадаа мэнэ hаяхан пресс-конференци хэжэ, тэрээн дээрэнь хоёр элитэ аргентинецүүд—«Эсэргүүсэлтэ хэхэ хүдэлөөниие» ударидагшад үгэ хэлэhэн байна гэжэ «Дейли Уоркер» гэдэг газетэ мэдээсэнэ. Перон гэгшын мүнөө үедэ германска фашистнуудhаа зүбшөөл hуража байhаниинь сохом байха гэжэ тэдэнэр мэдүүлбэ. Перон болбол Чубут (Патагония) гэжэ провинци худар амаралтада ошоhон тухай Буэнос-Айресhаа абтаhан хуулита мэдээсэлые тайлбарилха зуураа аргентинецүүд болбол германска помещигүүд Патагонида айхабтар хэ эзэмдэлгэтэй юм, баhа угаа ехэ мүнгэн зээри бэедээ абажа ошоhон элитэ гитлеровецүүд тэндэ бээе далдалжа байна гэжэ хэлэhэн байгаа.

Аргентинецүүд болбол бидэнэй нэрэ обогые бү тунхаглагты гэжэ гуйhан байна. Юундэб гэхэдэ тэдэнэй будэнэр Аргентинада байдаг юм ха. Аргентина доторхи хуули васагые Перонэй гартаа абаhан сагhаа хойшо, тэрэнэй армиин тоонь 3 дахин олон болоо, тиихэдэ Буэнос-Айреста байhан полициин тоонь 10 мянга байhанаа 30 мянган хүн болоjо олон болобо гэжэ тэдэнэр мэдүүлбэ.

Ассошиэйтед пресс агентствын корреспондентын мэдээсэлэй ёhоор, «Ла Критика» гэжэ газетые хэблэгшэ Табордо гэгшэ Перон хадаа гитлеровскэ ударидагшадтай зүбшэхын тулада ба нюуса буу зэбсэг бүтээн гаргаха талаар түйлаhан юумэтэй танилсахын зорилгоор, Аргентинын урда зүг тээшэ ошоhон байха ёhотой гэжэ хэлэбэ гэнэ.

ИРАНАЙ ПРЕМЬЕР-МИНИСТР ТУШААЛhАА ГАРАБА

ТЕГЕРАН, октябриин 22. (ТАСС). Мүнөөдэр «Сетаре» ба «Иран» гэжэ газетэнүүд болбол премьер-министр Садрын тушаалhаан гарахамни гэhэн мэдүүлгые шах хүлеэн абаhан болобошье, шэнэ премьер тухай меджлисын өөрынгөө hанамжые хэлээгүй сагтань, хоёр-гурбан үдэрэй турша соо өөрынгөө уялгануудые дүүргэжэ байхыень гуйба гэжэ мэдээсэhэн байна.

ДАЙНАЙ БОЛОhОНhОО ХОЙШО АНГЛИИН УhАН-СЭРЭГЭЙ ФЛОДОЙ ГЭЗЛТЭ ХОРОЛТОНУУД

ЛОНДОН, октябриин 23. (ТАСС). Далайн лигада үгэ хэлэхэ зуураа, Англиин далайн министр Александер болбол дайнай эхилэhэнhээ хойшо англиска уhан-сэрэгэй флот 730 гаран корабльнууд, мүн 50.000 гаран офицернууд ба матросуудаа алуулжа гү, али нэрэ hураггүйгөөр үгы болгожо гээhэн байна гэжэ мэдүүлбэ.

ГАДААДЫН hОНИНУУД

◆ Мэнэ hаяхан Чехословацка хүдөө ажалай академи өөрынгөө ажал ябуулгые hэргээбэ. Академиин пленарна заседани дээрэ газартаряалангай министр Дюриш болон гэгээрэлэй министр Неедлы гэгшэд үгэ хэлэбэ, тэдэнэр хадаа энэ академиие али болохоор хүгжөөхэ болон Советскэ Союзай хүдөө ажалай научна албан газарнуудтай холбоо барисаатай болохонь шухала гэжэ тэмдэглэбэ.

◆ Печ гэжэ венгерскэ городто «Венгриин славянуудай антифашистска фронтын» организаци бии болгогдожо, тэрээндэ Печ городой оршондо hууhан словагууд, сербнүүд болон хорвадууд оролсоно.

◆ США-гэй гүрэнэй департамент болбол Нэгэдэмэл Нацинуудай уставые ратификацилжа баталhан тухай документнүүдые мүнөө үедэ 23 оронууд үгэжэ эльгээбэ гэжэ соносхоhон байна.

(ТАСС)

hЭРГЭЭН БОДХООГДОhОН ТРАКТОРБҮТЭЭЛГЫН ГИГАНТ

◆

Инженер А. КАШЕНКО

◆ ◆

Арбаад табан жэлэй урда үргэн ехэ поли дээрэ Харьковска тракторна заводой барилга эхилhэн байгаа. Жэл болоод байхада эндэ гайхамшаг hайхан гигант ехэ завод бодоhон юм. ХТЗ маркатай машинанууд болбол социалистическэ хүдөө ажахые оньhожоруулха ябадалда айхабтар ехэ үүргэ даажа гараhан байна. Завод бариhан коллективтэ баяр мэндые хүргэхэдээ, нүхэр Сталин иигэжэ бэшэhэн байгаа: «Харьковска тракторобарилга хадаа Украинын хүдөө ажахые хамтын ажалда оруулха ябадалай булад тулгань мүн, энэ завод барингшад болбол хэдэн миллион украинска таряашадые социализмын замаар хүтэлхэ авангард мүн болоно».

Харьковска тракторна завод болбол нэгэдэхи табан жэлэй томо томо барилга байгуулалтануудай нэгэн болохо юм. Ажаүйлэдбэриин шанартай барилгын хүдэлмэриин хэмжээ гэбэл 1 миллион 300 мянган кубометр ба гэр байрын барилга—нэгэ миллион кубометр шахуу болоhон байна. Энэ гигантые бодхоохын түлөө ганцахан барилгын гол материалнууд 92.000 вагон хэрэгтэй болоhон юм. Тус заводой ехэ конвейерhээ хэдэн жэлэй турша дотор олон мянган «булад мориод» бүтэжэ гараhан ба колхозно полинууд тээшэ ябуулагдаhан байна. Немецкэ булимтаргшад Харьков городые эзэлхэдээ тус гигант эзгоо. Немецүүдтэй эзэрхэн байhан бүхы үе соо энэ завод үгтэшье хүдэлөөгүй hэн. Немецко-фашистска нохосууд Харьковhаа тэргэдэжэ ошохоодоо, энэ заводые бута сохиhон байна. Тус заводой үргэн ехэ талмайнь эбдэрхэй бутархай зүйлнүүдээр хушагдаа hэн. Үйлэдбэриин талмай 200.000 дүрбэлжэн метр газар бүлтадаа шахуу бута сохюулhан байгаа. Бүхы хушалтануудань галда дүрэhэн, металлическа ба түмэр-бетонно арматурань газарта унаhан гү, тэhэ сохюулhан, зуугаад километр доторхи ба гадаадахи түмэрхаргынуудынь гэмтэhэн байгаа. Илангаяа томо ехэ механо-сборочно, шэрэм шудхалгын, кузнечнэ ба бэлэдхэлэйнь цехүүд ехэ гэмтэлдэ ороhон байна. Немецүүд болбол мүн баhа гэр байрын тосхониие бута сохиhон юм. Дүрбэ ба зургаан дабхар шулуун гэрнүүдhээ мини зэнхэгэр хананууднь үлэhэн байна.

1943 оной август hарада иимэ байдалтай байhан юм.

Хоёр жэл үнгэрбэ. Харьковска тракторна завод дахин hэргэжэ байна. Томо ехэ цехүүд доторонь хүдэлмэри эхилэнхэй. Тэндэhээ моторнуудай таршаганаан ба түмэрэй хангинаан мүнөө дуулдана. Асфальта хушалтатай хэдэгүүд дээгүүрэнь автомашинанууд таhалгагүй ябажа байхыень харахада, дайнай үрдахи тон таниц картинанууд зосоо hанагдана. Тээсхэн hаяхан эбдэрхэй набтагар заводые хараhан хүн мүнөө тоншье ехэтэ гайхаха байна. Советскэ хүнүүд болбол хэлэгдэшэгүй ехэ хэсүү хүндэ бэрхэшээлнүүдые түйлажа, айхабтар үргэн hэргээлтын хүдэлмэриие ябуулан, гайхамшаг амжалтануудые түйлаба.

Октябриин революциин XXVIII-дахи ойдо энэ заводой түрүүшын ээлжээнь эксплоатацида үгтэхэ байна. Гэтэр мүнөөшье 135.000 дүрбэлжэн метр тухай үйлэдбэриин талмай (75 процентнь), бүхы зам харгытаяа, санитарно-техническэ зэбсэгжүүлгэтэеэ, сүм hэргээн бодхоогдоhон ба эксплоатацида үгтэhэн байна. Мүнөө үедэ тус заводой томо томо цехүүд болохо: механическэ, шэрэм шудхалгын, булад шудхалгын, кузнечнэ, модельнэ, ремонтно-шудхалгын, гурбан термическэ ба бусад ажаүйлэдбэриин ба туhаламжын цехүүд хүдэлмэрилжэ эхилhэн байха юм. Тэрээнhээ гадна, заводой электростанциин нэгэдэхи ээлжээн дүүрэнээр hэргээн бодхоогдоhон байна.

Нёдондо жэлэй 2-дохи хахадта энэ завод хадаа тракторай запчастьнуудые гаргажа эхилhэн байгаа. Барилгашад тус заводой hэргээж бодхоогдоhон цехүүд ба заримдаа цехын нэгэн хубиинь тушаан үгэхэдэнь, хүдэлмэришэд хадаа тэдэ цехүүдтэй зэбсэгжүүлгэнүүдые заhабарилан бодхожо, станогууд ба агрегадуудые hууринь табин, технологическа процессэй тус тусгаар хубинуудые тааруулжа хүдэлмэридэнь бэлэн болгодог байна. Энэ жэлэй түрүүшын квартал hаа эхилээд, завод болбол тракторнуудые гаргажа эхилбэ, hаяын сагта тракторнуудые олоорونь конвейерээр бүтээн гаргаха ябадалда орохоёо байна.

hэргээн бодхооho үедэ айхабтар ехэ бэрхэшээлнүүд тушаалдаhан байха юм. Харьков город болбол хооhоруулагдаhан, транспортань ябахаяа болиhон, электроэнергинь үгы болоhон байна. Заводой барилгада мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд ба барилгын материалнууд айхабтараар дутадаг байгаа. Гэбэшье, сэрэгэй үедэ техническэ ба эмхидхэлэй ехэхэн дүршэлтэй болоhон инженернүүд ба барилгашад-хүдэлмэришэд пилээн олон бэрхэшээлтэй хэсүү техническэ асуудалнуудые шиидхэhэн байна. Жэшээнь, барилгын материалнуудай айхабтараар дутаад байха үедэ инженер ба хүдэлмэришэд заводой хаялта шорой сооhоо элдэб хуушан металл, труба (соргонууд), радиаторнууд, металлическа зүйлнүүдые олоjо гарган, элэнээ бултынь барилгадаа хэрэглэдэг байгаа. Тэрэнhээ байтагай, убежищэдэ хэрэглэдэг түмэр хабтагайнуудые топ hайнаар хэрэгтэ оруулhан, эбдэрхэй кирписэ, бутархай шулуун ба штукатуркые ехэтэ хэрэглэhэн байна.

Энэ ехэ амжалтын шиидхэхы шанартай факторнуудай нэгэн хадаа барилгашадай мэргэжэлтэ кадрнуудые бэлэдхэhэн ябадал болоно. Шэб шэнэ ерэhэн хүнүүд завод барижа hураhан байна гэбэл: техническэ hургуулиие шудалан гараhан 1.800 шэнэ хүдэлмэришэд хадаа барилгашад ба монтажнигуудай профессиие шудалhан байна. Мүнөө бүхы хүдэлмэришэдэйнь 30 процентнь хоёр гурбан ондоо мэргэжэлтэй болобо, харин мүнөө оолохоло заводой барилга дээрэ мэргэжэлгүй хүдэлмэришэд дутадаг болоhониинь гайхалгүй. Ярошенко, Демьяненко, Петренко, Быховский ба бусадай бригаданууд гайхалтай олон янзын хүдэлмэринүүдые бүтээдэг байна. Эдэ бригаданудай хүдэлмэришэд болбол нэгэн доро бетонщигууд, малярнууд, асфальтировщигууд ба шэлшэд байха юм. Хэдэн арбаад комсомольско-залуушуулай бригаданууд болбол электрик, монтажник, гагнууршадай орёо ониhон профессинүүдые шудалhан байна. Залуу колхозницанууд болохо Жердева, Левадно ба бусадай бригаданууд болбол эрхим хүдэлмэриин жэшээнүүдые үзүүлдэг байна. Бүхы барилга дээрэ хүдэлмэриин нормо хадаа 110-hаа 130 процент дүүргэгдэдэг байха юм. Энэ болбол ажалай нягта эмхидхэлгын ба үдэр бүри шиитэ-политическа хүдэлмэри ябуулhанай үрэ мүн.

Тус заводой түрүүшын ээлжээе hэргээн бодхоожо байха үедээ заводой барилгашад болбол тракторна заводой барилгада үгтэдэг ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дамжуулгын улаан тугые 11 дахин абаhан байна.

Манай урда үшөө ехэ хүдэлмэри, үшөө hайтар элэгээгдээдүй шархынууд бии. Гэбэшье, хэдэн зуугаад ба мянгаад шэнэ «ХТЗ» тракторнууд манай Эхэ ороной поли дээрэ дахин гаража, манай социалистическэ хүдөө ажахын hалбаридан хүгжэхэ ябадалда дахин туhалжа орохо саг дүтэлөө.

Харюусалгата редактор **Ц. Г. ГАЛСАНОВ**

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ, Үнэн), ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1.80. зам. ответ. редактора—7.89, ответ. секретаря—3.23. отделов: партийной жизни и промышленности—7.89, сельского хозяйства—6.03, писем и переводов—6.03 (2 зв); объявлений—2.64 (2 зв.).

Н—00170. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР Тираж 5.500.